

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням товариства з обмеженою відповідальністю “Іріола Фрахт” щодо офіційного тлумачення частини першої статті 30 Земельного кодексу України та частини першої статті 15 Закону України “Про плату за землю”

м. К и ї в
6 березня 2001 року
№ 12-у/2001

Справа № 2-14/2001

Конституційний Суд України у складі суддів Конституційного Суду України:

Скоморохи Віктора Єгоровича – головуєчий,
Вознюка Володимира Денисовича,
Євграфова Павла Борисовича,
Козюбри Миколи Івановича,
Корнієнка Миколи Івановича,
Костицького Михайла Васильовича – суддя-доповідач,
Малинникової Людмили Федорівни,
Мироненка Олександра Миколайовича,
Німченка Василя Івановича,
Розенка Віталія Івановича,
Савенка Миколи Дмитровича,
Селівона Миколи Федосовича,
Тихого Володимира Павловича,
Чубар Людмили Пантеліївни,
Шаповала Володимира Миколайовича,
Яценка Станіслава Сергійовича,

розглянув питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням товариства з обмеженою відповідальністю “Іріола Фрахт” щодо офіційного тлумачення частини

першої статті 30 Земельного кодексу України та частини першої статті 15 Закону України “Про плату за землю”.

Заслухавши суддю-доповідача Костицького М.В. та розглянувши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. У конституційному зверненні товариство з обмеженою відповідальністю з іноземними інвестиціями “Іріола Фрахт” (далі – ТОВ “Іріола Фрахт”) порушує питання щодо офіційного тлумачення частини першої статті 30 Земельного кодексу України, прийнятого Верховною Радою Української РСР 18 грудня 1990 року (в редакції Закону України від 13 березня 1992 року) (далі – Кодекс) та частини першої статті 15 Закону України “Про плату за землю” від 3 липня 1992 року (в редакції Закону України від 19 вересня 1996 року № 378/96-ВР) (далі – Закон).

Частина перша статті 30 Кодексу встановлює, що “при переході права власності на будівлю і споруду разом з цими об’єктами переходить у розмірах, передбачених статтею 67 цього Кодексу, і право власності або право користування земельною ділянкою без зміни її цільового призначення і, якщо інше не передбачено у договорі відчуження, – будівлі та споруди. У разі зміни цільового призначення надання земельної ділянки у власність або користування здійснюється в порядку відведення”. Частина перша статті 15 Закону встановлює, що “власники землі та землекористувачі сплачують земельний податок з дня виникнення права власності або права користування земельною ділянкою”.

Необхідність в офіційному тлумаченні зазначених положень суб’єкт права на конституційне звернення обгрунтовує тим, що “при розгляді колізійної земельно-правової норми (за наявності двох попередніх рішень арбітражних судів на користь платника земельного податку) вирішальним чинником та законним підґрунтям для прийняття рішення Вищого арбітражного суду на користь податкових органів став прецедент, а не норма права”.

2. Дослідження матеріалів конституційного звернення свідчить, що ТОВ “Іріола Фрахт”, яке дислокується в м.Дніпропетровську, 19 січня 1999 року придбало у власність нерухоме майно підприємства АТП-0462, що ліквідовувалося. 8 вересня 1999 року заступником начальника державної податкової інспекції у Жовтневому районі м.Дніпропетровська Коротинською Н.А. на підставі акта доперевірки товариства № 3321 від 12 серпня 1999 року було прийнято рішення про застосування до нього фінансових санкцій та пені за несплачений земельний податок за період фактичного користування земельною ділянкою.

Вважаючи, що цим самим були порушені його права та законні інтереси, ТОВ “Іріола Фрахт” звернулося до арбітражного суду Дніпропетровської області з позовом про визнання цього рішення недійсним. При цьому позивач зазначав, що відповідно до статті 15 Закону землекористувачі сплачують земельний податок з дня виникнення права користування земельною ділянкою, а згідно зі статтею 22 Кодексу право користування земельною ділянкою виникає після встановлення землевпорядними організаціями меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) і одержання документа, що посвідчує це право.

Арбітражний суд Дніпропетровської області, розглянувши позовні матеріали, визнав рішення державної податкової інспекції у Жовтневому районі м.Дніпропетровська від 8 вересня 1999 року щодо застосування фінансових санкцій за порушення законодавства про оподаткування до ТОВ “Іріола Фрахт” недійсним.

Не погодившись із зазначеним рішенням, державна податкова інспекція у Жовтневому районі м.Дніпропетровська звернулася із заявою про його перевірку в порядку нагляду до голови арбітражного суду Дніпропетровської області, який своєю постановою від 10 березня 2000 року залишив рішення арбітражного суду області без змін. Державна податкова інспекція не погодилась також і з постановою голови арбітражного суду Дніпропетровської області і звернулася із заявою про її перевірку до Вищого арбітражного суду України.

Судова колегія по перегляду рішень, ухвал, постанов Вищого арбітражного суду України констатувала, що на підставі узагальнення судової практики Вищим арбітражним судом України надіслано на місця лист № 01-8/48 від 7 лютого 2000 року “Про деякі питання практики вирішення спорів за участю податкових органів”, у третьому пункті якого зазначено:

“Відповідно до частини третьої статті 30 Земельного кодексу України при передачі підприємствами, установами і організаціями будівель та споруд іншим підприємствам, установам і організаціям разом з цими об’єктами до них переходить право користування земельною ділянкою, на якій знаходяться зазначені будівлі та споруди.

Законом України “Про плату за землю” передбачено, що використання землі в Україні є платним.

Відповідно до статті 14 Закону України “Про плату за землю” та статті 15 Закону України “Про внесення змін і доповнень до Закону України “Про плату за землю” від 19 вересня 1996 року № 378/96-ВР власники землі та землекористувачі сплачують земельний податок з дня виникнення права власності або користування земельною ділянкою.

Відсутність оформленого документа, що посвідчує права на земельну ділянку, не звільняє позивача від сплати земельного податку, оскільки право користування земельною ділянкою виникає відповідно до статті 30 Земельного кодексу України”.

Судова колегія по перегляду рішень, ухвал, постанов Вищого арбітражного суду України дійшла висновку, що “не оформлення позивачем права користування земельною ділянкою при фактичному користуванні не звільняє ТОВ “Іріола Фрахт” від сплати земельного податку”, і скасувала прийняті з цього питання рішення.

3. Колегія суддів Конституційного Суду України з конституційних звернень (подань) своєю ухвалою відмовила у відкритті конституційного провадження у справі на підставі пункту 2 статті 45 Закону України “Про Конституційний Суд України” – невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України та Законом України “Про Конституційний Суд України”.

4. Підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України, згідно зі статтею 94 Закону України “Про Конституційний Суд України”, є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб’єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод.

У матеріалах конституційного звернення такі дані відсутні. Фактично суб’єкт права на конституційне звернення оспорує законність рішення Вищого арбітражного суду України. А згідно зі статтею 14 Закону України “Про Конституційний Суд України” питання щодо законності актів органів державної влади не належать до повноважень Конституційного Суду України. Перевірка правильності застосування судами норм закону відповідно до обставин справи є компетенцією судів загальної юрисдикції. Таким чином, конституційне звернення не відповідає вимогам, передбаченим Конституцією України та Законом України “Про Конституційний Суд України”.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150 Конституції України, пунктом 4 статті 13, статтями 14, 42, 45, 49, 94 Закону України “Про Конституційний Суд України”, Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження за конституційним зверненням товариства з обмеженою відповідальністю “Іріола Фрахт” щодо офіційного тлумачення частини першої статті 30 Земельного кодексу України та частини першої статті 15 Закону України “Про плату за землю” на підставі пункту 2 статті 45 Закону України “Про Конституційний Суд України” – невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України та Законом України “Про Конституційний Суд України”.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною і не може бути оскарженою.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ